

10.2.e [redacted] - BD/DWJZ/JZW

Van: 10.2.e [redacted] - BD/DWJZ/SBR
Verzonden: donderdag 2 april 2020 19:24
Aan: 10.2.e [redacted] - BD/DWJZ/JZW; 10.2.e [redacted] - BD/DWJZ/JZW
Onderwerp: RE: Constitutionele aandachtspunten maatregelen COVID-19

Dank aan jullie beiden!

Ik verwerk jullie opmerkingen, waarvoor veel dank, en voeg de door 10.2.e [redacted] uitgelichte info uit de nota aan MBZK zonder bronvermelding nog even toe aan mijn mail aan de minister.

Groet,

10.2.e [redacted]

10.2.e [redacted]
 Ministerie van Justitie en Veiligheid
 Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Sector Staats- en bestuursrecht
 tel. 10.2.e [redacted]
 e-mail: 10.2.e [redacted] @minjenv.nl

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
 Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

Van: 10.2.e [redacted] - BD/DWJZ/JZW
Verzonden: donderdag 2 april 2020 19:12
Aan: 10.2.e [redacted] - BD/DWJZ/JZW ; 10.2.e [redacted] - BD/DWJZ/SBR
Onderwerp: RE: Constitutionele aandachtspunten maatregelen COVID-19

buiten reikwijdte
 Wob-verzoek

Ik zal het alleen delen met de drie andere betrokken JenV-collega's. Bij 10.2.e [redacted] bekend, we hebben gisteren interdepartementaal overleg gehad.

buiten reikwijdte Wob-verzoek

Van: 10.2.e [redacted] - BD/DWJZ/JZW 10.2.e [redacted] @minjenv.nl>
Datum: donderdag 02 apr. 2020 19:02
Aan: 10.2.e [redacted] - BD/DWJZ/JZW 10.2.e [redacted] @minjenv.nl>, 10.2.e [redacted] - BD/DWJZ/SBR
 10.2.e [redacted] @minjenv.nl>
Onderwerp: RE: Constitutionele aandachtspunten maatregelen COVID-19

Delen mag van 10.2.e [redacted] Liever niet met het hele ministerie maar in kleine kring is het geen punt (dus buiten reikwijdte Wob-verzoek [redacted])

Van: 10.2.e [redacted] - BD/DWJZ/JZW 10.2.e [redacted] @minjenv.nl>
Verzonden: donderdag 2 april 2020 18:56
Aan: 10.2.e [redacted] - BD/DWJZ/JZW 10.2.e [redacted] @minjenv.nl>; 10.2.e [redacted] - BD/DWJZ/SBR
 10.2.e [redacted] @minjenv.nl>
Onderwerp: RE: Constitutionele aandachtspunten maatregelen COVID-19

11.1 [redacted]

Dank 10.2.e, dit is belangrijke info die ik graag met de andere JenV-collega's zou willen delen nu we druk bezig zijn met een concept aanwijzing. Goed?

11.1

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/JZW 10.2.e @minjenv.nl>

Verzonden: donderdag 2 april 2020 18:45

Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/SBR 10.2.e @minjenv.nl>; 10.2.e - BD/DWJZ/JZW 10.2.e @minjenv.nl>

Onderwerp: FW: Constitutionele aandachtspunten maatregelen COVID-19

buiten reikwijdte Wob-verzoek

Zo is de minister van BZK geïnformeerd.

Van: 10.2.e - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: maandag 30 maart 2020 09:58

Aan: 10.2.e @minbzk.nl>; 10.2.e - BD/DWJZ/SBR 10.2.e @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Constitutionele aandachtspunten maatregelen COVID-19

Goedemorgen 10.2.e,

Gelet op de druk hierbij mijn reactie naar jullie beide tegelijk. Onder 3 heb ik vooral een voorstel gedaan zodat de tekst beter aansluit bij de communicatielijn van JenV en AZ, inhoudelijk akkoord.

11.1

Vriendelijke groeten, 10.2.e

Van: 10.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: maandag 30 maart 2020 09:42

Aan: 10.2.e - BD/DWJZ/JZW 10.2.e @minjenv.nl>; 10.2.e - BD/DWJZ/SBR 10.2.e @minjenv.nl>

Onderwerp: Constitutionele aandachtspunten maatregelen COVID-19

Dag 10.2.e,

Goedemorgen. We mogen weer. Graag jullie aandacht voor bijgaande nota, @10.2.e ihb onderdeel 3. Zouden jullie hier zsm op kunnen reageren, bij voorkeur per ommegaande (voor 10.00 uur), maar anders zsm. Alvast dank,
Grt 10.2

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Aan MinBZK
Van CZW/Constitutionele
Zaken

SGC
Constitutionele Zaken en
Wetgeving

Contactpersoon

10.2.e

Datum
29 maart 2020

Kenmerk

nota

Constitutionele aandachtspunten maatregelen COVID-19

Aanleiding

Het tegengaan van (te) snelle verspreiding van COVID-19 noopt tot het treffen van onorthodoxe maatregelen. Een aantal van de getroffen maatregelen raakt aan grondwettelijk gewaarborgde vrijheden. Verreweg de meeste maatregelen die de afgelopen tijd zijn getroffen, passen in het grondwettelijke systeem. Ten aanzien van een aantal maatregelen schuurt dit echter. Met deze nota informeren wij u hierover, ook met het oog op het zoveel mogelijk in acht nemen van de Grondwet bij nadere maatregelen.

Advies/actie

Kennisnemen van deze nota.

10.2.g; 11.1

Kern

Anders dan in andere landen is in Nederland nog geen gehele of gedeeltelijke noodtoestand ('uitzonderingstoestand') afgekondigd. Dit betekent dat de COVID-19-maatregelen worden getroffen op basis van (weliswaar zeer bijzondere) voorzieningen in normale wetten (Wet veiligheidsregio's/Gemeentewet en de Wet publieke gezondheid). Bij de toepassing van deze voorzieningen kan niet worden afgeweken van de Grondwet. Van de op dit moment getroffen maatregelen kan op drie punten worden gesteld dat de grondwettelijke grenzen zeer nadrukkelijk in zicht komen. Dit betreft:

B
ui

3. De mogelijkheid van het ingrijpen in religieuze bijeenkomsten *binnen* religieuze gebouwen.

Ten aanzien van alle drie deze categorieën geldt dat de noodverordeningen van de voorzitters van de veiligheidsregio's verder gaan dan wat 'normaal gesproken' toegestaan is met de orde- en noodbevoegdheden uit de Wet veiligheidsregio's/Gemeentewet. 10.2.g; 11.1

10.2.g; 11.1

[redacted] Wetenschappelijk medewerkers van het Onderzoeksinstituut Veiligheid en Openbare orde van de Rijksuniversiteit Groningen pleiten ervoor om "de plicht om het leven van onderdanen te beschermen" in deze bijzondere omstandigheden zwaarder te laten wegen. Zij voegen hieraan echter toe dat deze afweging uitsluitend en alleen gemaakt kan worden in een specifieke rampsituatie. Dat is de in artikel 1 Wet veiligheidsregio's beschreven situatie waarin 'het leven en de gezondheid van veel personen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken'.

10.2.g; 11.1

[redacted]

Toelichting

buiten reikwijdte Wob-verzoek

[redacted]

buiten reikwijdte Wob-verzoek

[redacted]

buiten reikwijdte Wob-verzoek

3. De mogelijkheid van het ingrijpen in religieuze bijeenkomsten *binnen* religieuze gebouwen

Juridisch gezien kunnen de noodverordeningen van de voorzitters van de veiligheidsregio's geen betrekking hebben op samenkomsten binnen gebouwen ten behoeve van het belijden van godsdienst of levensovertuiging. Dit volgt niet alleen uit het reguliere openbare orderecht, maar ook uit de Wet publieke gezondheid, die dergelijke gebouwen expliciet uitsluit (art. 1, onder s, Wpg). Ook los van de Wpg, kan een noodverordening niet afwijken van het gestelde in art. 6 Grondwet. Een noodverordening is gebaseerd op de Gemeentewet (ism Wet veiligheidsregio's), maar dat is geen voldoende specifieke wet waarmee de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging binnen gebouwen en besloten plaatsen kan worden beperkt.

Inmiddels heeft MJenV als minister voor de Erediensten op 26 maart afspraken vastgelegd in een "communiqué" met o.a. CIO, CMO en Hindoeraad, waaruit kan worden opgemaakt dat alle betrokken partijen/religieuze en levensbeschouwelijke organisaties de noodzaak onderkennen van een beperkte opkomst (max 30) en zo mogelijk zelfs digitale diensten of uitstel ervan.

Met het oog op de naderende Ramadan geldt dat bijeenkomsten in dat kader ook moeten worden gezien tegen het grondwettelijk kader. Dit geldt in het bijzonder voor Iftar-maaltijden (gezamenlijke maaltijden na zonsondergang) en voor het Suikerfeest. Gelet op het bovenstaande geldt hiervoor dat dergelijke bijeenkomsten door de Grondwet worden beschermd als deze plaatsvinden in een moskee of als deze in een woning plaatsvinden. Naar de letter van de Grondwet kan beperking van dergelijke bijeenkomsten alleen op vrijwillige basis. 10.2.

9;

11.1